

Veiligheidsberichten

21-12-2022 | 2022/24

Sociale voorzieningen in het bedrijf

Dit veiligheidsbericht is een herziening en uitbreiding van het Veiligheidsbericht 2013/07 van 7 oktober 2013 en schrapt hiermee dit veiligheidsbericht.

De arbeidsplaatsen en de sociale voorzieningen in een bedrijf moeten voldoen aan een aantal wettelijk bepaalde minimum eisen. Deze zijn terug te vinden in de Codex voor het Welzijn op het Werk: Boek III.- Arbeidsplaatsen; Titel 1.– Basiseisen betreffende arbeidsplaatsen.

Hoofdstuk VI, samen met 2 bijlagen, van deze Titel behandelt specifiek de Sociale voorzieningen. In de 2 bijlagen worden de minimumvoorschriften opgesomd.

De voorafgaande hoofdstukken aan hoofdstuk VI beschrijven het toepassingsgebied en de eisen aan de arbeidsplaatsen algemeen.

In de bijlagen van dit veiligheidsbericht vindt u de samenvatting van hoofdstuk VI. Ze geven een overzicht van de minimale wettelijke bepalingen voor :

- Kleedkamers
- Wasplaatsen
- Douches
- Lokaal voor de zwangere of borstvoeding gevende werkneemster
- Rustplaatsen
- Refters
- Toiletten
- Dranken

Het Gemeenschappelijk Comité (GCPBW) onderstreept het belang van voldoende, conforme sociale voorzieningen voor de havenarbeiders en dringt daarom bij alle werkgevers aan om zich in orde te stellen met deze wettelijke verplichtingen.

Het GCPBW wil tevens het belang onderstrepen van een regelmatig en minstens volgens de wetgeving opgelegde frequentie, onderhouden en poetsen van deze voorzieningen en lokalen. **Een ter plaatse te raadplegen controlelijst** toont hier de evidentie van aan.

De wettelijk opgelegde frequentie is minimum één maal per dag, bij ploegarbeid worden de lokalen en de sociale voorzieningen voor iedere ploegwisseling schoongemaakt. De doelstelling is dat ze te allen tijde blijven beantwoorden aan de hygiënische voorschriften (zie Art.III.1-42).

BIJLAGE: minimumvoorschriften sociale voorzieningen.

Kleedkamers

Algemeen:

- De toegangsmodaliteiten en de toegangsuren worden vastgesteld in het arbeidsreglement.
- De kleedkamers bevinden zich in één of verschillende lokalen die volledig gescheiden zijn van de arbeidsplaats. Zij mogen in één enkel lokaal worden ingericht of in aanpalende lokalen die met elkaar in verbinding staan. Deze lokalen moeten op slot kunnen worden gedaan.
- Er wordt voorzien in aparte kleedkamers voor mannen en vrouwen.
- Een kleedkamer moet ter beschikking van de werknemers gesteld worden, wanneer deze van kledij moeten wisselen.
- Wanneer geen kleedkamers vereist zijn, moet elke werknemer kunnen beschikken over een plaats om zijn kledij op te hangen.

Lokalen:

- De lokalen waarin de kleedkamers zijn ondergebracht zijn in duurzame materialen gebouwd.
- De grond en de muren van de kleedkamers worden tot op een hoogte van twee meter van een effen en waterdichte bekleding voorzien, zodat ze tegen een dagelijkse schoonmaak bestand zijn.

Uitrusting

- De kleedkamers zijn uitgerust met, hetzij gewone kapstokken met kleeerhaken, hetzij individuele kleerkasten, die gemakkelijk schoon te maken zijn.
- De kleerkasten en de individuele vakken worden volkomen net gehouden en worden doeltreffend verlucht.
- De werknemers bewaren kledij en toiletartikelen in de kleedkamers of, in geval van afwezigheid van kleedkamers, op de daarvoor bestemde plaatsen.
- Afstand tussen twee rijen kleeerhangers, kapstokken of individuele kleerkasten: $\geq 1,20$ m.

Kleerkasten:

- De kleedkamers worden zodanig uitgerust met kleerkasten dat elke werknemer zijn kleding tijdens de werktijd achter slot en grendel kan bewaren.
- Elke werknemer die de kleedkamer gebruikt, beschikt over een individuele kleerkast.
- Wanneer de werknemers worden blootgesteld aan vocht of vuil of wanneer er een risico is op intoxicatie of besmetting beschikken zij over twee individuele kleerkasten, de ene voor de eigen kledij, de andere voor de werkkledij.
- De kleerkasten zijn volledig door volle tussenschotten van elkaar gescheiden. Binnenin moeten ze tenminste 30 cm breed, 48 cm diep en 1,60 m hoog zijn. Zij zijn bovenaan voorzien van tenminste een kleeerhaak en van een leg-plank.
- In geval van mechanische verluchting van de kleerkasten en in zover de uitgevoerde werken geen risico inhouden op bevuiling, intoxicatie of besmetting mag de breedte van de kasten teruggebracht worden tot 25 cm, mits gunstig advies van het comité.
Deze kleerkasten dienen evenwel bovenaan niet voorzien te zijn van een legplank en hun hoogte aan de binnenzijde mag beperkt worden tot 1,40 m, op voorwaarde dat tenminste twee kleeerhaken voorzien zijn en ze tenminste 37,50 cm breed zijn.

Individuele kleeerhangers of gewone kapstokken:

- Wanneer er geen specifiek risico is, mogen de individuele kleerkasten vervangen worden door een gewone kapstok met kleeerhaak of een kleeerhanger en een individueel vak.
- De kleeerhaken van de gewone kapstokken moeten door vrije tussenruimten van tenminste 30 cm van elkaar gescheiden zijn.
- Rijen van individuele opbergvakken moeten aanwezig zijn, waarvan de minimum binnen afmetingen 30 cm breed, 25 cm hoog en 30 cm diep zijn en waarvan de deur doorboord is of voorzien is van traliewerk zodat de verluchting en discretie verzekerd zijn.

- Wanneer een enkele kleerkast met twee volledig gescheiden vakken, zijn er in elk geval een kleeerhaak alsmede, bovenaan, een legplank ofwel tenminste twee kleeerhaken naar gelang dat de vakken aan de binnenzijde al dan niet 1,60 m hoog zijn.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- Algemene bepalingen, art. III 1-39 tot 1-46
- Kledkamers, art. III. 1-47, 1-48 en Bijlage III.1-1 punt 1.

Wastafels

Wanneer?

De werknemers moeten de wastafels gebruiken op het einde van de arbeidstijd en, in voorkomend geval, vooraleer de maaltijd te gebruiken.

Plaats

- De wastafels bevinden zich in één of verschillende lokalen die gemakkelijk toegankelijk zijn en die volledig gescheiden zijn van de arbeidsplaats.
- Zij mogen in één enkel lokaal worden ingericht of in aanpalende lokalen die met elkaar in verbinding staan.
- Wanneer er enkel wastafels aanwezig zijn, omdat er geen douches vereist zijn, wordt er voorzien in aparte wastafels voor mannen en vrouwen.
- Indien de werknemers tijdens het werk hun handen moeten wassen, worden er wastafels in de nabijheid van de werkpost geïnstalleerd.
- De wastafels (en de douches) worden ingericht in specifiek hiertoe bestemde lokalen.
- De wastafels mogen evenwel ingericht worden in de toiletten indien de aard van het werk en de afwezigheid van risico's dit rechtvaardigen en mits het akkoord van het comité werd bekomen.

Omgeving en onderhoud

- Ze worden verlucht, verlicht en verwarmd.
- De lokalen waarin de wastafels zijn ondergebracht zijn in duurzame materialen gebouwd.
- De grond en de muren worden tot op een hoogte van twee meter van een effen en waterdichte bekleding voorzien, zodat ze tegen een dagelijkse schoonmaak bestand zijn.

Toegang

- Deze lokalen moeten op slot kunnen worden gedaan.
- De toegangsmodaliteiten en de toegangsuren tot de lavabo's worden vastgesteld in het arbeidsreglement.

Aantal

- Wanneer de werknemers ingevolge de aard van het werk dienen gebruik te maken van de wastafels zorgt de werkgever ervoor dat er per 3 werknemers die gelijktijdig hun arbeidstijd beëindigen, tenminste één kraan is.
Dit aantal mag evenwel verminderd worden tot één kraan per 5 werknemers die gelijktijdig hun arbeidstijd beëindigen indien de aard van het werk en de daaraan verbonden risico's dit kunnen rechtvaardigen en voor zover het comité hiermee akkoord is.

Uitrusting

- De lokalen waarin zich de wastafels bevinden zijn voldoende ruim bemeten en bieden alle waarborgen inzake veiligheid en hygiëne.
- Ze worden voorzien van meubilair dat beantwoordt aan de bestemming van het lokaal.
- De werkgever bepaalt in functie van de aard van het werk en de aard van het risico of de wastafels moeten voorzien zijn van koud en warm water en welke zeep of reinigingsmiddelen worden gebruikt.
- De wastafels zijn voorzien van stromend water, dat beantwoordt aan alle eisen inzake hygiëne. Indien het water niet drinkbaar is, wordt dit gesignaleerd door middel van een pictogram.
- Voldoende toiletartikelen en, in voorkomend geval speciale reinigingsproducten evenals elke andere bijkomende uitrusting, zijn ter beschikking van de werknemers.

- De werkgever stelt eveneens voldoende handdoeken ter beschikking waarvan hij het onderhoud en de tijdige vervanging verzekert. Voor het drogen van de handen kan hij een ander middel ter beschikking stellen.
- De wastafels hebben een doeltreffende afloop van het gebruikte water en zijn derwijze ingericht dat elke gebruiker ervan beschikt over een vrije ruimte van tenminste 65 cm.
- Boven de wastafels is een blad aangebracht waarop de werknemers hun persoonlijke toiletbenodigdheden kunnen neerleggen.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III.1-41 tot 1-46
- “Wastafels en douches”, Art. III. 1-49 tot 1-55

Douches

Wanneer?

Douches met warm en koud water moeten voorzien worden bij:

- blootstelling aan overmatige warmte;
- sterk bevuilend werk;
- blootstelling aan gevaarlijke chemische of biologische agentia.

De werknemers moeten de douches gebruiken op het einde van de arbeidstijd en, in voorkomend geval, vooraleer de maaltijd te gebruiken.

Plaats

- De douches bevinden zich in één of verschillende lokalen die gemakkelijk toegankelijk zijn en die volledig gescheiden zijn van de arbeidsplaats.
- Zij mogen in één enkel lokaal worden ingericht of in aanpalende lokalen die met elkaar in verbinding staan.
- Er wordt voorzien in aparte douches voor mannen en vrouwen.
- De douches worden ingericht in specifiek hiertoe bestemde lokalen.

Omgeving en onderhoud

- Ze worden verlucht, verlicht en verwarmd.
- De werknemers worden niet blootgesteld aan tocht.
- De lokalen waarin de douches zijn ondergebracht zijn in duurzame materialen gebouwd.
- De grond en de muren worden tot op een hoogte van twee meter van een effen en waterdichte bekleding voorzien, zodat ze tegen een dagelijkse schoonmaak bestand zijn.
- De vloer van de cabines van de douches moet gemakkelijk schoongemaakt en ontsmet kunnen worden.

Afmetingen

- De doucheruimten zijn voldoende ruim bemeten om iedere werknemer in staat te stellen zich onder hygiënisch verantwoorde omstandigheden ongehinderd te wassen.

Toegang

- Deze lokalen moeten op slot kunnen worden gedaan.
- De toegangsmodaliteiten en de toegangsuren tot de douches worden vastgesteld in het arbeidsreglement.

Aantal

- Er wordt voorzien in één douche per groep van 6 werknemers die gelijktijdig de arbeidstijd beëindigen.

Uitrusting

- De inrichtingen van de douches bestaan uit afzonderlijke cabines. Binnen elke cabine zijn er voorzieningen (bijvoorbeeld een kapstok of kleeerhaak en legplank) die toelaten de persoonlijke bezittingen (bijvoorbeeld kleding, handdoek, bril...) droog op te bergen en één enkel stortbad.
- Deze cabines zijn ruim genoeg en op zulke wijze ingericht dat de gebruikers er zich volledig kunnen in afzonderen.
- Zij zijn door ondoorzichtige wanden van tenminste 1,90 m hoog van elkaar gescheiden. Om het schoonmaken ervan te vergemakkelijken mag onderaan een vrije ruimte van ongeveer 15 cm worden gelaten.
- De douches zijn dermate ingericht dat de werknemers niet kunnen uitglijden of vallen.
- De douches zijn voorzien van stromend water, dat beantwoordt aan alle eisen inzake hygiëne. Indien het water niet drinkbaar is, wordt dit gesignaleerd door middel van een pictogram. De temperatuur van het water bedraagt 36° C tot 38° C.
- Voldoende toiletartikelen en, in voorkomend geval speciale reinigingsproducten evenals elke andere bijkomende uitrusting, zijn ter beschikking van de werknemers.
- De werkgever stelt eveneens voldoende handdoeken ter beschikking waarvan hij het onderhoud en de tijdige vervanging verzekert. Voor het drogen van de handen kan hij een ander middel ter beschikking stellen.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III.1-41 tot 1-46
- “Wastafels en douches”, Art. III. 1-49 tot 1-55

Toiletten

- De lokalen waarin toiletten bevinden zijn voldoende ruim bemeten en bieden alle waarborgen inzake veiligheid en hygiëne.
- De toiletten bestaan uit één of meerdere individuele wc's en desgevallend urinoirs, samen met één of meerdere wastafels.

Plaats

- De toiletten bevinden zich in een lokaal waarin één of meerdere individuele WC-hokjes en urinoirs worden geplaatst samen met één of meerdere wastafels.
- De toiletten bevinden zich dicht bij de werkpost, de rustlokalen, de kleedkamers en de douches.
- Ze mogen niet rechtstreeks met de arbeidsplaats, de refters of de kleedkamers in verbinding staan; zij mogen enkel op gangen, voor- of trapportalen uitgeven.
- De werknemers moeten zich vrij naar de toiletten kunnen begeven.
- De toiletten zijn volledig gescheiden voor mannen en vrouwen.

Omgeving en onderhoud

- Ze worden verlucht, verlicht en verwarmd in functie van hun bestemming.
- De grond en de scheidingswanden van de individuele WC-hokjes worden bedekt hetzij met tegels of met een laag glad gemaakt cement, hetzij met enig ander duurzaam en volledig waterdicht materiaal, zodat ze tegen een dagelijkse schoonmaak met water bestand zijn. Hetzelfde geldt voor de vloer alsmede voor de muren, tot op een hoogte van twee meter, van de lokalen waarin de individuele WC-hokjes eventueel ondergebracht zijn.
- De deuren bestaan eveneens uit afwasbaar materiaal.
- De individuele WC-hokjes zijn volledig van elkaar gescheiden door volle tussenschotten tot op de grond; er mag nochtans een vrije ruimte van maximum 15 cm onderaan die tussenschotten gelaten worden om het schoonmaken te vergemakkelijken.
- De individuele WC-hokjes zijn voorzien van een volle deur, eventueel met luchtopeningen.

- Elk WC-hokje moet van binnen kunnen gesloten worden.
- Geven de individuele WC-hokjes rechtstreeks uit op gangen, voor- of trapportalen, dan moet hun deur volledig de opening vullen. Elk van deze individuele WC-hokjes wordt voortdurend en doeltreffend verlucht.

Aantal toiletten

- Mannen: ten minste 1 per 15 werknemers die gelijktijdig tewerkgesteld zijn
- Vrouwen: ten minste 1 per 15 werknemers die gelijktijdig tewerkgesteld zijn.
- WC's voor mannelijke werknemers mogen vervangen worden door urinoirs op voorwaarde dat het aantal individuele wc's tenminste 1 bedraagt per 25 mannelijke werknemers die gelijktijdig worden tewerkgesteld.
- De urinoirs mogen geplaatst worden in afzonderlijke uitsluitend ervoor voorbehouden lokalen die dezelfde waarborgen bieden als deze betreffende de individuele WC-hokjes.
- Het is verboden urinoirs binnen in de individuele WC-hokjes te plaatsen.

Uitrusting

De toiletten zijn voorzien van:

In de WC-hokjes:

- Een toiletspot al dan niet voorzien van een beweegbare bril. Deze zijn van harde, waterdichte en gladde materialen. Indien toiletputten worden gebruikt, reikt de bril of de pot van 40 tot 50 cm boven de grond en heeft hij bovenaan links en rechts, een effen en horizontale bovenkant van ten minste 20 cm lang en 3 cm breed.
- Elke WC is voorzien van een waterspoeling.
- Indien anders niet mogelijk, mogen hetzij chemische WC's, hetzij WC's met opvangzakjes voor één enkel gebruik worden ingericht.
- Is er minstens één klerhaak.
- Is er toiletpapier ter beschikking en afvalbakjes worden in de individuele WC-hokjes geplaatst.

Voor de urinoirs:

- Vakken met individuele plaatsruimten, afgescheiden door zijschotten en voorzien van een afvoerkanaal. Deze urinoirs zijn van harde, waterdichte en gladde materialen.
- De urinoirs worden door een voortdurende of met korte tussenpozen werkende of een manuele waterstroming gespoeld.
- Per vier WC's of urinoirs is er één wastafel.

Netheid

- De toiletten worden schoongemaakt aan een frequentie zodat ze te allen tijde blijven beantwoorden aan de hygiënische voorschriften.

Verluchting

- De individuele WC-hokjes worden verlucht, hetzij rechtstreeks naar buiten toe, hetzij via luchtopeningen die aangebracht zijn onder de deur tot op een hoogte van maximum 10 cm of boven de deur op een hoogte van meer dan 1,90 m.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- "Algemene bepalingen", art. III. 1-41 tot 1-46
- "Toiletten", art. III.1-56, 1-57 en Bijlage III. 1-1.

Refter

- De lokalen waarin de refters zijn ondergebracht, zijn in duurzame materialen gebouwd en kunnen gemakkelijk onderhouden worden.
- Ze worden verlucht, verlicht en verwarmd in functie van hun bestemming.
- Ze worden voorzien van meubilair dat beantwoordt aan de bestemming van het lokaal en ze zijn gemakkelijk toegankelijk.
- Refters worden ingericht in volledig van de arbeidsplaatsen afgescheiden lokalen.
- Er moet geen refter ingericht worden indien daarover een akkoord in het comité is.

- Werknemers die tewerkgesteld worden in eenzelfde kantoorruimte, mogen daar de maaltijd gebruiken, voor zover de hygiëne te allen tijde gewaarborgd is en de preventieadviseur-arbeidsarts en het comité over deze mogelijkheid een voorafgaand akkoord hebben gegeven.
- Wanneer de werknemers in aanraking komen met vuil of indien er een risico bestaat op intoxicatie of besmetting moeten ze, vooraleer zij de refter binnenkomen, de handen wassen en hetzij zich omkleden, hetzij overkleding aantrekken.
- De minimumoppervlakte van de refters wordt berekend op basis van het maximum aantal werknemers die ze gelijktijdig gebruiken:
 - 1) tot 25 werknemers: 18,5 m²;
 - 2) van 26 tot 74 werknemers: 18,5 m² + 0,65 m² per werknemer meer dan 25;
 - 3) van 75 tot 149 werknemers: 51 m² + 0,55 m² per werknemer meer dan 75;
 - 4) van 150 tot 499 werknemers: 91 m² + 0,50 m² per werknemer meer dan 150;
 - 5) 500 werknemers en meer: 255 m² + 0,40 m² per werknemer meer dan 500.
- De refters zijn voorzien van:
 - 1) een voldoende aantal tafels en zitgelegenheden met rugleuning;
 - 2) een drinkwaterbedeling;
 - 3) geschikte middelen om de vaat te wassen;
 - 4) geschikte inrichtingen om voedingswaren behoorlijk weg te bergen en op te warmen alsmede om water te koken;
 - 5) vuilnisbakken met deksel om afval en vuilnis in te werpen.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III. 1-41 tot 1-46
- “Refters”, art. III 1-58 en 1-59 en Bijlage III.1-1 punt 4.

Lokaal voor de zwangere of borst voedende werkneemster

Een onopvallend en gesloten lokaal staat ter beschikking van:

- de zwangere werkneemsters, waar zij in liggende positie kunnen rusten in aangepaste omstandigheden wat het comfort betreft;
- de werkneemsters die borstvoeding geven om hen de mogelijkheid te geven om:
 - o borstvoeding te geven, indien de aanwezigheid van het kind op de arbeidsplaats niet verboden is gelet op de risico's;
 - o melk af te kolven en deze te bewaren in hygiënische omstandigheden.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan de toepassing van een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten binnen de Nationale Arbeidsraad.

Dit lokaal is tevens uitgerust met een voorziening om zich te wassen.

Het lokaal wordt **tenminste één maal per dag schoongemaakt**, zodat ze te allen tijde blijven beantwoorden aan de hygiënische voorschriften.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III. 1-39 tot 1-46
- “Lokaal voor de zwangere werkneemsters en de werkneemsters die borstvoeding geven”, art. III.1-62.
- [Moederschapsverlof en borstvoedingspauzes | Belgium.be](#)

Rustlokaal

- Wanneer uit de risicoanalyse blijkt dat het voor bepaalde functies noodzakelijk is dat de werknemers rustpauzes nemen, stelt de werkgever een rustlokaal ter beschikking.
Dit is bv. het geval voor werknemers blootgesteld aan lawaai of trillingen of aan thermische omgevingsfactoren die tot gevolg hebben dat periodes van aanwezigheid op de werkplaats worden afgewisseld met rusttijden. Dit is ook het geval voor werknemers die werk verrichten met een energieverbruik van meer dan 410 Watt tot gevolg of met een verhoogde blootstelling

aan psychosociale risico's. Ook werknemers met wachtdiensten of met onderbroken arbeidstijden zijn betrokken.

Dit is ook het geval als de bevoegde preventieadviseur en het comité het nodig achten.

- Het mag hetzij een bijgebouw zijn van de refter, hetzij ondergebracht zijn in een lokaal dat eventueel ook een ander doel dient.
- Het is beschermd tegen de hinder die tot de inrichting van het rustlokaal aanleiding gaf.
- Het wordt verlucht, verlicht en verwarmd in functie van zijn bestemming.
- Het wordt voorzien van meubilair dat beantwoordt aan de bestemming van het lokaal en het is gemakkelijk toegankelijk.
- Het is uitgerust met voldoende tafels en stoelen met rugleuning, rekening houdend met het aantal werknemers.
- Het aantal rustzitplaatsen, aangepast aan de bestemming van het lokaal, is gelijk aan het aantal werknemers dat er gelijktijdig moet over beschikken.
- De plaats waar het rustlokaal zich bevindt wordt gesignaleerd door middel van een pictogram.
- De lokalen waarin de rustlokalen zijn ondergebracht zijn in duurzame materialen gebouwd en kunnen gemakkelijk onderhouden worden.
- De oppervlakte van de rustlokalen hangt af van het aantal werknemers dat er ingevolge de wetgeving gebruik van moet maken en bedraagt tenminste:
 - o tot 10 werknemers: 9 m²;
 - o per schijf van 10 werknemers meer: 2 m².

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III.1-41 tot 1-46
- “Rustlokalen”, art. III. 1-60, 1-61 en Bijlage III. 1-1 punt 5.

Dranken

- In functie van de aard van het werk en de aard van de risico's stelt de werkgever drinkwater of een andere drank ter beschikking van de werknemers.
- Individuele drinkbekertjes, eventueel voor eenmalig gebruik, worden ter beschikking gesteld.
- De distributiepunten zijn gemakkelijk bereikbaar.
- In geval van risico op intoxicatie of besmetting of bij bijzonder bevuilend werk voorziet de werkgever, op voorstel van de preventieadviseur-arbeidsarts, voor de werknemers die blootgesteld worden aan deze risico's, in de aanleg van drinkwaterfontein en of van waterbedelingspunten met wegwerpbekertjes.

In dit geval is het verboden drinkbekertjes en dranken te nemen alvorens de handen te hebben gewassen.

Wetgeving

Codex, Boek III, Titel 1 « Sociale voorzieningen »

- “Algemene bepalingen”, art. III. 1-41 tot 1-46
- “Dranken”, art. III. 1-63 en 1-64.
